ROADTRIP door PRACHTIG POLEN

Een rijke historie en unieke trekpleisters... Een reis door Polen is er eentje om nooit te vergeten. En hoewel Warschau en Krakau populair zijn, is ook de stad Gdansk meer dan de moeite waard. Eindredacteur Davina ging op roadtrip door Noord-Polen, het gebied van kastelen, kathedralen, amber en de beroemde wetenschapper Copernicus.

TEKST **DAVINA HARTE** BEELD **VISITTORUN.COM, ARCHIEF UMWWM, POMORSKIE.TRAVEL, ADOBE.STOCK E.A.**

De vele koopmans-huizen zijn RIJK GEDECOREERD

Gooi een muntje in de fontein van Neptunus voor geluk en stap in reuzenrad AmberSky op Olowianka.

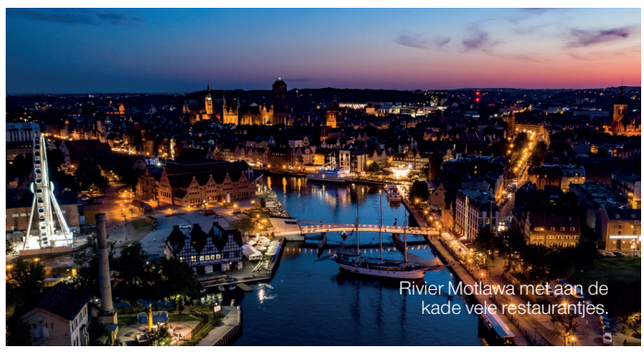
Cultuur & strand

Gdansk

Mijn trip begint in de noordelijke regio Pommeren, waar het gezellige Gdansk ligt. Perfect voor een citytrip, want er is genoeg te doen om je meerdere dagen te vermaken. Maar wil je meer van Polen zien, dan is het ook ideaal als startpunt om van daaruit naar Torún en Olsztyn te reizen, of de badplaatsen Sopot (de Poolse rivièra) en Gdynia (havenstad) te bezoeken. De sfeervolle binnenstad van Gdansk, met z'n prachtige herenhuizen en gotische kerken, is deels herbouwd of gerenoveerd na WO II. Ook de Mariabasiliek was beschadigd, maar is in ere hersteld. Het is een van de grootste bakstenen kerken ter wereld waarvan de bouw maar liefst 159 jaar heeft geduurd (1343-1502). Wil je een mooi uitzicht, dan is een klim naar de top van de toren zeker de moeite waard.
In het hart van de Hanzestad vind je de Lange Straat die overgaat in de Lange Markt, oftewel de Koninklijke Weg. Waar de koopmanshuizen rijk gedecoreerd zijn en soms zelfs Amsterdams aandoen dankzij hun geveltjes. Leuk om te weten: enkele Nederlandse en Vlaamse architecten hebben in de 15de en 16de eeuw in Gdansk hun sporen nagelaten. Bijvoorbeeld in de Hooglandse poort uit 1588, het Gouden Huis, de gevangenistoren en het Groot Wapenhuis.

Neptunus de uitvinder

De Neptunusfontein uit 1633 is het middelpunt van de Lange Straat (op Artus Hof, vlak bij het stadhuis). Het beeld is (deels) van de hand van de Vlaamse Abraham van den Blocke. Ooit gebouwd in opdracht van de toenmalige burgemeester nadat die terug was gekomen van een tripje naar Italië. Volgens een legende is Neptunus de 'uitvinder' van Goldwasser, de bekende kruidenlikeur van Gdansk die goudschilfers bevat. De zeegod had op een dag zo genoeg van de mensen die goudstukken in zijn fontein gooiden in de hoop op geluk, dat hij met zijn drietand het goud verpulverde in vlokjes. Maar geen zorgen, Neptunus is in geen eeuwen van zijn sokkel gekomen, dus je kunt er gerust een muntje in gooien! Een van de mooiste straatjes vind je hier trouwens in de buurt. Sla je de straat in voor de Neptunusfontein (als je vanaf de Hoge Poort komt), dan heb al snel links de Mariabasiliek

Rivier Motlawa met aan de kade vele restaurantjes.

en rechts Mariacka straat, een filmische steeg met statige herenhuizen, sierlijke gevels, gotische ornamenten en smeedijzeren hekwerken. De moeite waard om doorheen te lopen (en amber in elke vorm en sieraad te kopen bij diverse winkeltjes, leuk als souvenir!), waarna je bij Motlawa uitkomt. Aan deze rivier vind je veel restaurantjes voor authentieke Poolse gerechten en gezelligheid, zoals Gdanski Bowke. Loop dan meteen even door, over de voetgangersbrug naar het eilandje Olowianka. Daar staan de grote letters Gdansk, perfect voor een selfie, om te laten zien dat je er echt geweest bent. En dan op naar de mooie stadsstranden of de oude havenwerf met zijn kunstexpo's en hippe cafés.

De sfeervolle Mariacka straat.

Musea

- Musea te over in Gdansk. Er is bijvoorbeeld het National Museum (Muzeum Narodowe), het archeologisch museum (Muzeum Archeologicze), het museum over WOII (Muzeum II Wojny Swiatowej), en Hevelianum, een interactief science museum voor kids.
- In het mooie Amber Museum, kom je alles te weten over amber, oftewel het 'gold van de baltic'. Inclusief souvenirwinkel. *muzeum-gdansk.pl/en/*
- Uiteraard mag ook een bezoek aan het European Solidarity Centre niet ontbreken. Over de strijd tegen het communisme en de opstand in 1981 van vakbondsleider Lech Walesa en de havenarbeiders. Het museum ligt in de Gdansk werf waar de stakingen begonnen. *ecs.gda.pl*

Slapen & eten

- Craft Beer Central Hotel ligt naast het station en is een fijne uitvalsbasis met restaurant en eigen bierbrouwerij (je dineert tussen de biertanks). *centralhotelgdansk.pl*
- Liever wat dichter bij het strand? Dan is Golden Tulip Gdansk Residence een fijne voor jou. *gdansk-residence.goldentulip.com*
- Om te genieten van Poolse cuisine (en de Goldwasser likeur!): Gdanski Bowke restaurant. *gdanskibowke.com*
- Voor wat meer fine dining ga je naar Fino, waar ze ook een mooi assortiment Poolse wijnen hebben. *Na zdrowie! restauracjefino.pl*
- Het sfeervolle Kubicki is het oudste restaurant van Gdansk en zeker niet het minste. Met een beetje geluk heb je live pianomuziek. *restauracjakubicki.pl*

In de omgeving

- Malbork/slot Mariënburg (1 uur rijden): een van de grootste kastelen ter wereld. Gebouwd door de Teutoonse ridders in de 13de en 14de eeuw en nog altijd heel spectaculair om te bezoeken. Aanrader!

Malbork.

Copernicus de astroloog

Nicolaas Copernicus oftewel Mikołaj Kopernik (1473 Torun -1543 Frombork) was wiskundige, jurist, arts, econoom, wetenschapper en astroloog. Hij was de eerste die beweerde en bewees dat niet de aarde, maar de zon het middelpunt van het heelal is. Dit jaar viert Polen de 550ste verjaardag van de geboorte van Copernicus en zijn er vele culturele en wetenschappelijke events. Er is ook een Copernicus-route van 590 kilometer die je met de auto kunt volgen.

Volg je de Copernicus route, dan kom je regelmatig een beeld van hem tegen.

Peperkoeken & Copernicus Torun

Na Gdansk staat het historische Torun op mijn programma, een van de oudste steden van Polen, in de regio Kujavië-Pommeren, en bekend vanwege Nicolaas Copernicus (zie kader). De beroemde Pool is in 1473 geboren op nummer 15 in Kopernika straat (toentertijd Straat van de heilige Maria) en daar vind je nu een interactief museum over zijn leven: het Copernicus Huis.

Een standbeeld van de beste man mag natuurlijk niet ontbreken. Al meer dan 150 jaar staat er een op De Oude Markt, het vierkante stadsplein dat het hart vormt van het oude centrum, en de bronzen astroloog is altijd in voor een foto (en doet graag dienst als meeting point!). Aan De Oude Markt bevinden zich onder meer ook de Heilige Geest kerk, het oude postkantoor, het barokke Huis onder de Ster en het Oude Stadhuis. In laatstgenoemde kun je in het museum gotische kunst, oude ambachtswerk en schilderijen bekijken en vanaf de 40 meter hoge toren heb je een mooi uitzicht over de oude stad. Ja, het is even een klim, maar ook dit uitzicht maakt het allemaal waard.

Naast Copernicus is Torun ook bekend om iets totaal anders: z'n smakelijke peperkoeken. Die worden er al gemaakt sinds de middeleeuwen en danken hun unieke smaak aan de aromatische honing uit de dorpen rondom de stad. Gelukkig zijn er genoeg winkels waar je deze lekkernij zelf kunt proeven en kopen.

Historische gezelligheid

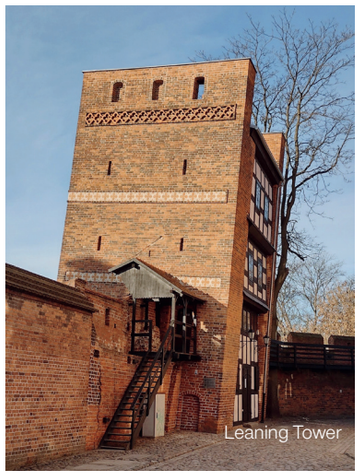
Torun is een netwerk van middeleeuwse pleinen en straten, onveranderd sinds die tijd, en alles ademt historie en vooral ook veel gezelligheid. Het stadscentrum staat inmiddels op de Unesco Werelderfgoedlijst en bestaat uit de Oude en Nieuwe Stad, de oorspronkelijke omwallingen en de ruïnes van het

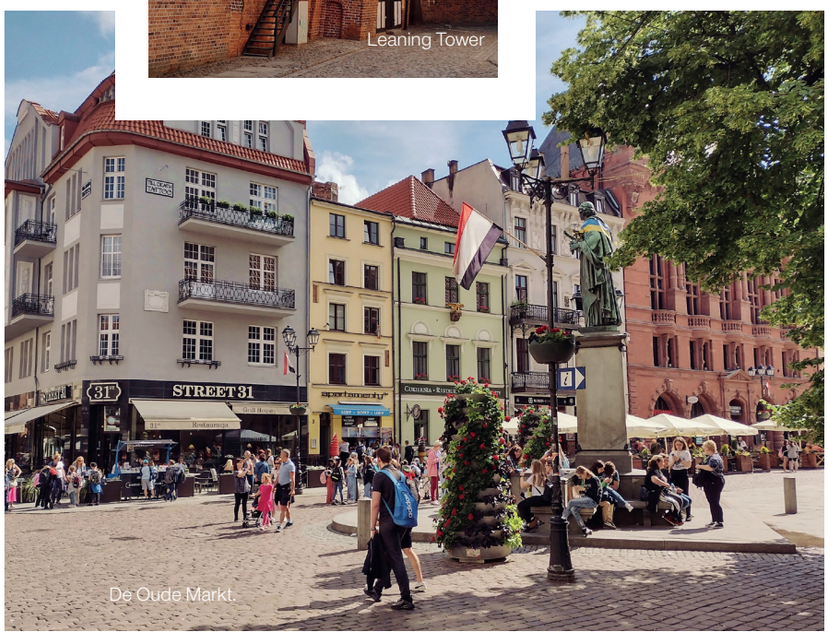

Polen geeft je vleugels! Grudziadz is een leuke dagtrip vanuit Torun.

Leaning Tower

De Oude Markt.

Alles ademt HISTORIE en vooral veel GEZELLIGHEID

kasteel van de Teutoonse ridders, gebouwd in de dertiende eeuw. Er is voldoende van het fort overeind gebleven voor een leuk bezoekje. En voor de mensen die nogal snel schrikken (zoals ik), laat je niet bang maken als je naar beneden afdaalt en rechts afslaat naar het spooky kamertje!
Door de eeuwen heen werd de toegang tot de stad verdedigd door stadsmuren en -poorten. Het stuk dat langs de rivier de Vistula loopt, is goed bewaard gebleven. Via een van de drie gotische stadspoorten kun je de boulevard bereiken. Aanrader voor een wandeling. Vergeet niet om naar de Leaning Tower te gaan: probeer eens tegen de muur te staan met je hakken én rug ertegenaan. Wedden dat het je niet lukt?

Musea

- Een peperkoekmuseum mag niet ontbreken. In het Levende Peperkoek Museum ga je zelf aan de slag met deeg, kruiden en versiering. Het resultaat neem je mee als souvenir. *muzeumpiernika.pl*
- Het Planetarium heeft een koepel met een diameter van vijftien meter. Vanuit een comfortabele fauteuil word je meegenomen naar de grenzen van het zonnestelsel. *planetarium.torun.pl*
- Van prehistorische periode tot de jaren 90, in Historisch museum van Torun leer je alles over de geschiedenis van de stad. *muzeum.torun.pl*

Slapen & eten

- Hotel Eter, vlak bij St. James kerk. Fijne plek om van daaruit de stad te verkennen. *hotel-eter.pl*
- Bij de Leaning Tower ligt restaurant/bistro Monka, in een voormalige graanschuur. Ook vegan opties. *monka.com/pl*
- Sfeervol en knus is het Spichrz Restaurant. Probeer de Poolse 'anti pasti' vooraf. *spichrz.pl/restaurant*

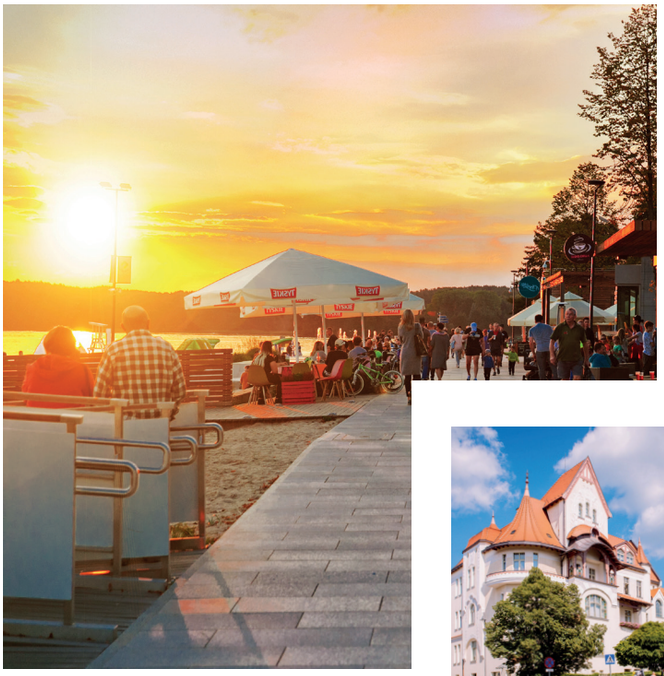
In de omgeving

- Grudziadz (1 uur rijden): een oude stad aan de brede rivier Vistula. In een notendop: historisch centrum, citadel, Klimek toren (mooi uitzicht), het FLIS Museum (geschiedenis van de stad en de graanhandel) en Fado Cafe (tip van mijn gids).

Praktisch Polen

• Met KLM vlieg je vanaf Schiphol in ca. 1 uur en 40 minuten rechtstreeks naar Gdansk.
• Hoewel Polen een Schengenland is, betaal je er niet met euro's maar met zloty. 1 zloty (PLN) is €0,23.
• Stopcontacten zijn er hetzelfde, dus je hoeft geen wereldstekker mee te nemen.
• De mensen in hotels, restaurants, winkels en de grote steden waar veel toeristen komen spreken prima Engels. Al is het natuurlijk altijd leuk om een paar Poolse woordjes te kennen: *dzien dobry* (goedendag), *dziekuje* (bedankt), *czesc* (hallo/doei), *jestem* (ik ben), *na zdrowie* (proost).
• Er is zoveel te ontdekken in Polen! Check daarom vooral de site *polen.travel*

Schoon zwemwater en veel groen. Een heerlijke bestemming om te ontspannen.

Stadsbos & duizend meren

Olsztyn

De laatste stop van de reis ligt mooi gelegen in de natuur. Olsztyn, regio Warmië en Mazurië, is de groene hoofdstad van het 'land van de duizend meren' (al zijn het er wel meer dan 2600). Het is het vakantiegebied voor vele Polen dankzij schoon zwemwater, veel bossen en allerlei mogelijkheden tot buitensporten als fietsen, wandelen en kajakken. Het meest populair zijn de drie grote meren Ukiel, Kortowskie en Dlugie. Olsztyn heeft binnen de stadsgrenzen zelf elf meren en een enorm stadsbos (vier keer zo groot als Central Park in NY), waar je tijdens een wandeling of fietstocht zomaar wilde damherten kunt tegenkomen. Door de stad stroomt de rivier Lyna, leuk om een kanotocht over te maken. De totale route is 201 kilometer, uiteraard kun je ook kortere stukjes kanoën.

Gotisch & art nouveau

De omgeving is prachtig, maar ook de stad zelf is de moeite waard. Je vindt er onder meer gotische en art nouveau gebouwen en de torenhoge kathedraal van St. Jacobus. Het oudste gebouw is het kasteel aan de oever van de Lyna, gebouwd in de 14de eeuw. Hier woonde de administrator (soort landheer) van het bisdom. Ook Copernicus was er een tijdje administrator en in de galerij van het kasteel tekende hij een astronomisch tablet op de muur om de zon te observeren. Deze is nog altijd te zien en ook worden er de instrumenten van de astronoom bewaard. Bij de ingang van het kasteel/museum staat een Copernicus-bankje met een beeld van de astronoom. Mocht je de verleiding weerstaan om op zijn schoot te gaan zitten en (nogmaals) met Copernicus op de foto te gaan, wrijf dan in ieder geval even over zijn neus. Heb ik uiteraard ook gedaan, want het schijnt geluk te brengen.

Musea

- Museum of the Archdiocese of Warmian heeft een mooie verzameling relieken, van sieraden tot beelden en wierookvaten. *Swietej Barbary 2, Olsztyn*
- Museum of Warmia en Mazury zit in het kasteel van Olsztyn, daar kun je onder meer het astronomisch tablet van Copernicus bewonderen. *muzeum.olsztyn.pl*

Slapen & eten

- Hotel & Spa Przystan ligt idyllisch in het bos aan een meer. *hotelprzystan.com*
- Warminski Hotel: van alle gemakken voorzien en in het centrum. Met wellness. *hotel-warminski.com.pl*
- Browar Warmia is gevestigd in een oude molen, dicht bij het kasteel. Ze hebben een eigen brouwerij. *browarwarmia.pl*
- Populair onder de locals: Cudne Manowce, voor heerlijke Poolse gerechten. *cudnemanowce.pl*

In de omgeving

- Lidzbark Warminski (1 uur rijden) was ooit een kasteel voor de bisschop. Nu is het een kasteelmuseum met een rijkelijk gedecoreerde kapel (denk veel gouden engeltjes) waar je nog altijd kunt trouwen. In een deel van het kasteel zit restaurant Krasicki. *muzeum.olsztyn.pl*
- Frombork Cathedral Hill (1 uur rijden): grote pracht-en-praal kathedraal waar de botten van Copernicus liggen. Ernaast kun je het museum bezoeken. *frombork.art.pl*
- Grunwald (40 minuten rijden): splinternieuw interactief museum over de gewonnen veldslag tegen de Teutoonse ridders, die in 1410 plaatsvond op het te bezoeken terrein ernaast. *muzeum-grunwald.pl*

De VELE MEREN en bossen zijn IDEAAL voor buitensporten

Kasteel van Olsztyn.